Ն. 4829 — 1882 ՅՈՒՆՎԱՐ 1 ՇԱԲԱԹ

22 ԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՅՈՒՆՎԱՐ 13 ՇԱԲԱԹ — Ն. 4829

ԳԻՆԸ ԹԵՐԹԻՆ

Իսթանպոլ իչին սէնէլիկ մէհիա 10
Ալիքը այ » 5
Իւչ » » 3

Թաշրալար իչին մէհիայէ 10
Ալիքը այ » 5
Բօսթա իւճբէթի պէտէ՝ այիա տիր-

ԻԼԱՆԼԱՐ

Գիրինճի տէֆա իչին սաթըրը 3 ղ.
Իքինճի » » » 2 ղ.
Իւչիւնճի » » » 1 ղ.

30 ՓԱՐԱ.

Մասնաւոր Էֆեմերիս

ՄԻԻՆԱՏԻՍ ԷՐՃԻԵԱՍ

Իլան սրբասքնա զօնուլմսեան իլանաթ ու իլիթալամքն սաթերը 5 ղ.
Մէքթուպլար Կ. Ֆ. Փանոսեան իսմինէ եազըլըր Իսթանպոլտա, Գալաթատա Բէյնչէնպիհ-պազարճընտա Իրսի խանընտա Ն. 41։

ԱՐԵՎԱԼՅԱՆ ՏԱՐԻ 1

1299 ՍԷՓԷՐ 21

30 ՓԱՐԱ.

ՍԱԼԸ ԺԷՏԻՏ 1882

Հէր քէս հէր եէրտէ, պու կիւն պիր պերինի թէպրիք իմմէքտէ տիրլէր, վէ պու թէպրիքտէն մուրատտա պաշկա պիր շէյ օմմաեըպ, հէր պիր տաղլա վէ տանիրէսի պինկերճէ պէլալար վէ գազալար իլէ տոլու պուլունան էօմրիւմիզին, հէլէ պու սէնէ տախի սէլամէթ պու կիւնէ եէթիշմիշ օլմասընատան տօլայը, իկհարը մէսէրրէթ վէ մէմնունիյէթ իլլէմէքտէն իպարէթ տիր. իմտի պիզ տախի, կէրէք ուզաղտա վէ կէրէք եազընտա պուլունան քեռֆիֆէյի տօսթ, թանըտըկլարըմըզը, վէ քեռֆիֆէյի զազէթա վէ սայիր էսէրլէրիմիզի օգուտմագլըզա բաղլէթի խէն, վէ զայրէթինի չէքէն զաթլարը, քէմալի թատիմ վէ մա հապպէթ իլզրէ թէպրիքէ միւսարատաթ իտէրիզ։

Պու պիր սէնէ զարֆընտա, չիրքէսիզ, կէրէք իշիմիզին իտարէսինճէ, վէ կէրէք զազէթամըզին միւնտէրիճաթընճա, նիչէ գուսուրլըմըզ վուգուտա կէլմիշ տիր, իմտի օլ պապատ տախի, գամի պէ դամի մաղլուբ տիկեեբէք, պունատան պէօյլէ, էլտէն կէլտիկի մէրթէպէ, աղ գուսուր պուլունմասընա չալըշճաղլըմըզը տախի պէհան ու վատ իտէրիզ։

Եբլպաշընտա, հէրքէս պիրպիրինի թէպրիք իմմէքլիք տաէթաէն պուլունտուղու կիպի, զազէթալարտա, պու կիւնէ մախսուս, կէչմիշ սէնէտէն պահս իտիճի պիր պէնտ կէօրիլմէսի տախի պիր տաէթ հիքմիւնէ կէչմիշ տիր։

Պու տաէթ ֆէնտա պիր տաէթ օլմադըղընատան, պիզ տախի մէզքիր վազիֆէմիզի իֆա իմմէք նիյէթինտէ իսէք տէ, պու կիւնլիք անճաղ պիր գաչ լաղըրտը սէօյլէեէրէք, էօյլէ պիր թաֆսիլինճէ պահսը, բազար իրմէսի նէսրէսմիզէ իմիր իմմիշիզ տիր։

Մանղումէմիզճէ չիմտիքի հալ հիչ պիր թէպէտտիւլտթ նիյէթինտէ օրմաեըպ, պու հալիմիզտէ տէվամ իլէ իպֆիֆա իմմէքլիք նիյէթինտէ իսէքտէ, եալընըզ շուգատարընը սէօյլերիզքի, պիզ պունատան պէօյլէ, տահա զիեատէ, խէեալի օրմաեան, վէ միւրայիքտէն, միւսահէնճիլիքտէն, ճիզվիթիլիքտէն, վէ շարլաթանլըգտան տրի օլան պէնալէրէ վէ հավատիպէրէ տէվամ վէ իդտամ իտէրէք, օգուտմագլըղա հիւրմէթ իտէն զամլարա, միւմքին մէրթէպէ ֆայտէլի, քէմալէթլի, տահիհ, վէ ֆիքիր աչքճը չէյլէր օգուտտուրմագլըղա չալըշճաղըզ. զիրա, միլլէթիմիզտէ, պիր գաչ սէնէտէն պէրու, զազէթաճըլըգ տիմէք, միւսահէնճիլիք, տալգավուգլուգ, ճիզվիթիլիք վէ շարլաթանլըգ հալինի քէսպ իմմիշ, վէ միլլէթիմիզին, մատտի վէ մանէվի խարաբընը մուճիպ սէմնեա պաշկամրշ տըր. վէ էն զիեատէ էսէֆ օլունճաղ եէրիտէ շուտ տուր քի, զամէն ինտան թասրիֆընտա, վէ ալչախուտտա ճէհալէթի պիգիմ կիպի զիեատէ օլան էհալիլէրտէ, էօյլէ ճիզվիթլէրի, վէ տալգավուգճուլուգլարը սէվմէքլիք զիեատէ վէ քէք չօգ զիեատէ պուլունտուղտան պաշգա, պիզտէ իսէ ֆագիրլիգ հիքմէթ իմմէքտէ օլուպ, տայիմա ֆագիրը զէնկինէ միւտահէնէյլէ միւհթաճ վէ մուճպուր պուլունտուղունտան, վէ հէր պիր գաչ զուրուշ բարատը օլան տախի քէնտուլի զէնկին եէրինէ դօնարտագ, հէր քէստէն, վէ արկիսուսուս զազէթալարտան միւտահէնճ վէ մէտհ ու սիթայիշ պէքլէմէքտէ, վէ հաթթա իսթէմէքտէ վէ տիլէնմէքտէ օրտուգլարը կիպի, զազէթալարըմըզ վէ պինտպէրին քեռֆիֆէյի աղ չօգ գալէմ սահիպլէրիմիզ, ֆագիրը հալ վէ զարուրէթ իւզրէ կէչինմէքտէ օրմալարը ճիհէթլէ, մէզքիր միւտահէնճիլիկի իմմէքլիկէ մէճպուր օլտուգլարընտան, թատիսթիլլէ, ումմում էհալիսիզէ, պու մէքրուհ վէ միւհլիք իլլէթ եաեըլըպ հիքմէթ իմմէքտէ տիր։

Թէշէքքիր իտէրիզ, հէր նէ գատար պիր սէնէտէն պէրու, զազէթամըզ, իչ տէօրթ սէնէտէն պէրու տէվամ վէ հիքմէթ իմմէքտէ օլան եարտընճլըգլար բէրտէլէրինի եըրթարտագ, տահիհլիք կիւնէչինի կէօսթէրտիկի էճիլտէն, բէք չօգ թազէիզատ չէքմիշ վէ հազարէթ կէարմիշ, վէ տիւչարք տէյն ու զարուրէթ օրմուշ իսէ տէ, հա՛մտ օլսուն, տահիհլիք հէր վագրթ, էր [illegible] զալէպէ իտէճէկինտէն, չօգլար հազգը թէպլիմէ հիմմէթէ պաշլամըշլար, վէ զէվաթը զայրէթքէչան վէ համիյէթմէնտան սաէսինտէ, իյի ֆէնա տէվամէ միգթէտիր օլապիլմիքտէն պաշգա, էվվէլքի կիպի, ֆագատ եավաշ եավաշ գատր ու հայսիյէթի թանըմասա պաշլամրշ տըր։

Քէզալիք թէշէքքիր իտէրիզ, էորարը Փարիզիմիզ, հէրքէս նէզտինտէ, լաեբգ օլտուղու հիւսնի զապտիյէթի զաթէն պուլմուշ օլտուգտան պաշգա, կիւնտէն կիւնտէ տախի քէսպի չէօհրէթ իյլէմքտէ տիր։

Վէ քէզալիք թէշէքքիր իտէրիզ վի. Եարել քի իլան իմտի իտիք, պազը զէվաթը զայրէթքէչանը հիմմէթիյլէ, Տիւսթուրսումուզ տախի տէվամէ պաշլաեաճագտըր։

Վէլհասիլ, պիզ տայիմա, խալխէթ իւզրէ ումմում խալգըմըզը, ումմում մէնֆաաթլանա չալըշմագլըզմըզա տէվամ ու իդտամ իյլէտիկիմիզ թագտիրտէ, խալգըմըզը տախի, քէնտի թէշվիգաթընը տիրիզ իմմէեէճէկի, էմէլի էղլէպտէն տիր։

ԻԽԹԱՐ

Էսքարը Փարիզին 47ինճի ճիւղիս պու կիւն չըգմըշտը։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Սոֆիա, 10 յունվար

Պու կիւն Իսթանպոլտան վարիտ օլան զազէթալար պիր թազմ ֆէվզելատէ զարիպ հավատիս իլէ մէմլու տուրլար։

Պուլղարիսթանտա պիր ինգիլապզն վուգուի իլէ, Սոֆիատա շուրիշ (գարըշըգլըգ) զուհուրինտէն վէ շէհրի մէզքիրտէ պիր հարիգ վուգուի իլէ, պիր գաչ մահէլլէնին միւհթէրէք օլմուշ օլմասընտան պահս իտիճօրլար։

Պունլար իսէ, բիւսեյէն էսասսըզ տըր։

Դեկտ. 31 տէ Սոֆիատա զուհուր իտէն պիր հարիգ իլէ միւհթէրէք օլմուշ օլան էհէմմիյէթսիզ պիր խանէտէն իպարէթ տիր։

Շուրայը Տէվլէթ կէլէճէք ֆիւմատա կիւնիւ գաթիլն թէշէքքիւլ իտէճէք տիր։

Տրպլին (Իրլանտա), 10 յունվար

Էսլիհա վէ ճէպհանէ թօքմանըշը մատտէսինէ թարաֆը հիւքիւմէթտէն տէվամ օրմնմագտա տըր։

Զէրա (չիֆթճիլէր) պէյնինտէքի ճէնաեաթ թէզաեիւտ իտիեօր։

Փարիս, 11 յունվար

Աեան վէ մէպուսան մէճլիսլերի սուրէթի ֆէվզէլատէտ օլարագ, տիւնքի կիւն իճթիմա իմմիշլեր տիր։

Մ. Պրիսոն, մէճլիսի մէպուսան ըյասէթինէ եէնիտէն ինթիխապ օլունմուշ տուր։

Սուրէթի մէվսուզէտէ ըիվայէթ օլունտուղունա կէօրէ, «Սքրիբէթն տը Լիսթ» ուսուլու ինթիխապէյէսինին գապուլի իչին, Մ. Կամպէթթա թարաֆընտան իտիլեճէք թէքլիֆ ըէտտ օլունճաղ օլուրխէ, Մ. Կամպէթթա ըէսի ումմուրտան չէքիլմէք էֆքեարընտա տըր։

Կէչէն բազար կիւնիւ վուգու պուլան ինթիխապթտա, մէճլիսի աեանտա պուլունան 38 մուհաֆազաքեար ազաեա մուգապիլ, 26 ճիւմհուրիյուն օլմագ իւզրէ եէնիտէն ազա ինթիխապ օլունմուշ տուր։

Թունուս, 11 յունվար

Թունուսատա պիր լիման ինշասը իչին թէրթիպ ու թանզիմ օլունմուշ օլան մուգավէլէնամէ, տիւնքի կիւն Թունուս հիւքիւմէթիյլէ, Պաթինեոլ նամ Ֆրանսըզ գումբանեասը պէյնինտէ իմզալանմըշ տըր։

ՏԱԼԽԻԼԻՕԷ

Տիւնքի Ֆարատա օգուտուղ.

Պիզէ թէէմին օլունտուղունա կէօրէ, Այէքօ բաշա, Ռուսիա աս քէրինին Ռումէլիյի Եարգիյի խթիլասընտան տօլայը, Ռուսիա տէվլէթինին Ռումէլիյի Եարգի հիւքիւմէթինտէն թալէպ իմմիկի թագրիպա 4-5 միլեօն ռուպլի մէպլաղը մէսէլէսի հագգընտա Պապը Ալիտէն թալիմատ խթէմիշ տիր։

—

Կէչէնլէրտէ Վիլքան նամընտա պիր Ամէրիկա մէմիսի Տէրսաատէթ. աէն կէչէր իքէն, իչինտէ տինամիթ հումուլէսի վար տէյ թէվզըֆ օլունմուշ վէ իչինտէ պէօյլէ պիր շէյ պուլունմատըղը թէպէյյուն իմմիկինտէն, սալը վէրիլմիշ օլուպ, մէզքիր վաքօրան գաբտանը շութէէխիրտէն տօլաեը, թազմինատ խէճէմիշ իսէ տէ, հիքիմէթ վիրմէքտէն իմմինա իմմիշ խտի։

Իսթանպոլուն պէեանընա նէզարէն, հիքիմէթի սէնիեէ 1500 լիրայը Օսմանի թազմինատ վիրմէկէ բաղլի օլմուշ տուր։

—

Թարիֆայը սըհհիյէ գօմիսիօնու էվվէլքի կիւն Պապը Ալիտէ ադաբ մէշվերէթ իյլէմիշ տիր։

—

Եարքն ադշամ Ավսթրիա սէֆիրի Մ. Պարան տը Բալիս թարաֆընտան, Ավսթրիա սէֆարէթխանէսինտէ պիր պալո վիրիլէճէք տիր։

—

Պաղատատա թիւճճարանընտան մէշհուր մուալիմ Նէսիմինին իզհարը իֆրատ իմմիշ օլտուղունու պունտան էվվէլ եազմըշ իսի։

Վապրթթն պէեանընա նէզարէն, մէրգումուն եիւզ էլլի պին լիրա աչքը չէգմըշ, վէ Պաղատատա վէ սայիր մահէլլէրտէ օրտան տայինէր Տէրսաատէթի թէլէկրաֆիրը չէքիպ, միւմայիլէյհին իֆիտտը սէնիատան իպարէթ օլտուղունու վէ էլեէվմ քէնտիսինին իբի նիւզ պին լիրատան զիեատէ նուգուտտա մէվճուտ պուլունտուղունու իտտա վէ մէրգումուն թէվզըֆիյլէ թատթը իսթինթագտա ալընմասընը իսթիտտա իտիեօրլար իմիշ։

—

Շէհիր էմանէթի իտարէ մէճլիսի ազալըղը Խալիլ բաշաեա թէվճիհ պարլատմուշ տուր։

—

Ումուրու սրհհիյէ մէճլիսի ռիյասէթի, Եամբ չէրիֆտէ քեային Ա.յը զարգոնամ մահէլլէ թէշրիլ օլունան գօրատա մէէմուր Տօքթ. Բօչինի վէ Եամ գարանթինասը թաապիպ, Տօքթ. Բիաչինի թարաֆընտան ալընան իբի գրթա թէլէկրաֆնամէ մահէլլէրինէ նէզարէն, մէվքէպի հահճը չէրիֆին գեկտ. 23ինտէն պէրու Գարանթինատա օլուպ, Մէտինէյի միւնէվվէրէսէն օրաեա միւտասէլլէթլէրինէ տէկին իչէրինտէ վուգուաթ օրմատըղը վէ, Հա՛մտ օրտուն, չիմտիքի հալտէ տախի ահվալը սրհհիյէլէրի եէրինտէ պուլունտուղունու, վէ հահճը չէրիֆին գարանթինասը պիլ իքմալ Եամա միւտասէլէթ իյլէտիկինի թէպշիր իթմիշ օլտուղունու իլան իտիեօր։

—

Իրան սէֆիրի Միրզա Մոհսին խան հազրէթլէրի, տիւն Եէհիր էֆէնտիսի տահիսէտինէ եիտէրէք Մաղհար բաշա հազրէթլէրինէ պիր միւտատէթ միւլագատ իյլէմիշլեր տիր։

—

Թէրսանէտէ բաթլաեան թօրբիլէ գուրպան կիտէնլէրին տաէտի էլի գատար օլտուղունու Իսթանպոլ եազըեօր։

—

Սպանիա գրալը Այֆոնս թարաֆընտան, Այտրն վիլաեէթի բօլիթիգա միւտիրի Տիրան էֆէնտիեէ Իզապէլ լա Գաթոլիք նիշանընը գօմանտէօր բիւթպէսինտէն պիր գրթասը իհտա օլունմուշ տուր։

—

Իթալիա Տէրսաատէթ գօնսօլոսխանէսի մահէլլի զազէթալարըլա Տէրսաատէթտէ պուլունան Իթալեանլարը միգտարընը պիլմէք իւզրէ, քէնտի թէպտասընտան օլանլարը գօնսօլոսխանէեէ կէլէրէք, իսիմլերինի գայտ իթտիրմէլերինի իլան իյլէմիշ տիր։

—

Տէնիզլիսէն ճէրիտեեէ կէլէն պիր մէքթուպտա, պիր ազ վագթտան պէրի, էհալի պէյնինտէ դանլը պասուր հիքմիսինա իճրա իտիեօր իմիշ։ Աթքպպա իսէ, պունու մէյվէ սէպզէնին նապկմէհալ վէ խամ էքլինտէն թէվէլլիտա իյլէտիկինէ համլ իտիեօրլար իմիշ։

—

Հուտուատ Եունանիեէ ումմում գօմանտանը Հիտայէթ բաշա հազրէթլէրինտէն, Հարպիեէ նէզարէթինէ 27 գեկտ. Թարիխլի վարիտ օլան թէլէկրաֆնամէնին սուրէթի տիր։

Գրթէրիա գօմանտանը միրալայ Սարիհ պէյ թարաֆընտան սէվգ իտիլէն մէֆրէզվէլը 24 գեկտ. տէ Բէվանի իլէ Սբօրլիթա արասընտա պիր էշգիեա չէթէսինէ թէսատուֆ իտէրէք, էշգիեատան պիրի մէյթէն էլտէ իտիլտիկի կիպի, պիրինին տախի արգատաշարը թարաֆընտան գաֆտասը քէսիլէրէք պիր էլեէվմ քէնտիսինին իբի նիւզ պին լիրատան զիեատէ նուգուտտա մէվճուտ պուլունտուղունու իտտա վէ մէրգումուն թէվզըֆիյլէ թատթը իսթինթագտա ալընմասընը իսթիտտա իտիեօրլար իմիշ։

—

Շէհիր էմանէթի իտարէ մէճլիսի ազալըղը Խալիլ բաշաեա թէվճիհ պարլատմուշ տուր։

—

Ումուրու սրհհիյէ մէճլիսի ռիյասէթի, Եամբ չէրիֆտէ քեային Ա.յը զարգոնամ մահէլլէ թէշրիլ օլունան գօրատա մէէմուր Տօքթ. Բօչինի վէ Եամ գարանթինասը թաապիպ, Տօքթ. Բիաչինի թարաֆընտան ալընան իբի գրթա թէլէկրաֆնամէ մահէլլէրինէ նէզարէն, մէվքէպի հահճը չէրիֆին գեկտ. 23ինտէն պէրու Գարանթինատա օլուպ, Մէտինէյի միւնէվվէրէսէն օրաեա միւտասէլլէթլէրինէ տէկին իչէրինտէ վուգուաթ օրմատըղը վէ, Հա՛մտ օրտուն, չիմտիքի հալտէ տախի ահվալը սրհհիյէլէրի եէրինտէ պուլունտուղունու, վէ հահճը չէրիֆին գարանթինասը պիլ իքմալ Եամա միւտասէլէթ իյլէտիկինի թէպշիր իթմիշ օլտուղունու իլան իտիեօր։

—

Տէնիզլիսէն ճէրիտեեէ կէլէն պիր մէքթուպտա, պիր ազ վագթտան պէրի, էհալի պէյնինտէ դանլը պասուր հիքմիսինա իճրա իտիեօր իմիշ։ Աթքպպա իսէ, պունու մէյվէ սէպզէնին նապկմէհալ վէ խամ էքլինտէն թէվէլլիտա իյլէտիկինէ համլ իտիեօրլար իմիշ։

—

Հուտուատ Եունանիեէ ումմում գօմանտանը Հիտայէթ բաշա հազրէթլէրինտէն, Հարպիեէ նէզարէթինէ 27 գեկտ. Թարիխլի վարիտ օլան թէլէկրաֆնամէնին սուրէթի տիր։

Գրթէրիա գօմանտանը միրալայ Սարիհ պէյ թարաֆընտան սէվգ իտիլէն մէֆրէզվէլը 24 գեկտ. տէ Բէվանի իլէ Սբօրլիթա արասընտա պիր էշգիեա չէթէսինէ թէսատուֆ իտէրէք, էշգիեատան պիրի մէյթէն էլտէ իտիլտիկի կիպի, պիրինին տախի արգատաշարը թարաֆընտան գաֆտասը քէսիլէրէք պիր

ՍՕՓԹԷՕՐ

ԱՆԱՆԵԱՆ ԷՖԷՆԴԻ

Մէքթէպի Թրպպիյէյի Եահանէ գուլագ, պօղաղ վէ պուրուն էմրաղը մուալլիմի Տօգթէօր Անանեան էֆէնտի, պու տէֆա մահէլլի իդամէթինի Թարլա պաշը ճատտէսինտէ 21 նիւմէրօրու քէնտի խանէսինէ նագլ իմմիշ օլտուղունու, վէ քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէն խասթէկեանը, մահէլլի մէզպուրտա, հէր կիւն, սաաթ 4 է գատար թէտավի իտէճէկի կիպի, սաաթ 5 ատէն 10 ա գատար տա, Պաղչէ-գաբուսուճտա, Կիւմրիւք սբրասքնտա Նէմցէ բօսթախանէսինին իմիթիալլընտա, Համազգային էճզախանէսինտէ պագաճաղընը միւթէպէր էհալիսէ իլան իտէր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Մաշտոց, Բաթրիգ վէքիլի Ս. Հայր հազրէթլէրի իսթիֆայը մէէմուրիէթ իյլէմիշ տիր։

Եու իսթիֆանընը սէպէպի, ըէվիշի տհվալտան անրաշելը...։

* * *

Էջվիածին Սինօդու Թարաֆընտան բաթրիգխանէեէ վարիտ օլան պիր թահրիրաթը բէսմիեէ, Նաճառեան Փիլիպպոս Եպիսկոպոսուն Վեհ. Կաթողիկոս հազրէթլէրինէ տաէմի իմտաթընտան վէ տօղրուտան տօղրուեա Իսթանպոլա տպիմէթինտէն պահս իլէ, միւմայիլէհին քիլիսա մէէմուրիեէթինտէն մէնինի միւշիր օլուպ, բաթրիգխանէ, Կրօնային տառեանընը գարարը, էմրի մէզքիրու Փիլիպպոս Եպիսկոպոսա թէպլիղ իմմիշ տիր։

* * *

Վարչական Խորհուրդ բազար իրթէսի ադտը էնճիւմէն իտէճէք իմիշ։

* * *

Ռուսիա տէվլէթի ֆէխիմէսի, Ռուսճուգտա մուգիմ Արժ. Տ. Յովհաննէս Գրիգորեանա, Ծէնթ-Ան (Սուրբ-Անա) նիշանընը իբինճի բիւթպէսինտէն պիր գրթասընը իհտա իթմիշ տիր։

* * *

Դպրոցասէր-Հայուհեաց ընկերութիւնունուն Պէյօղլունտա քիւշտա իթտիքլէրի ըէսիմ սէրկիսի, հէր նէ գատար դեկտ. 31 տէ գաբաթըլաճագ տէյու իլան իտիրմիշ իսէ տէ, սահիպի խանէ Մ. Կրօմպախչն միւսատատէյի միւրիւվէթքեարաննէլէրի իւզէրինէ, Յունվ. 19ա գատար սէրկինին տէվամ իտէճէկի մէսմու տուր։

Եու ֆուրսաթտան պիլ իսթիֆատէ, չիմտիեէ գատար մէզքիւր սերկիյի թէմաշա իթմէեէնլէրին, պիր ան էվվէլ մահէլլի մէզքիւրէ պիլ ազիմէ, ճէմիեէթի մէզքիւրէյի

թէշվիդէ հիմնէթիւրի միւլթէմէս տիր։

* * *

Սօֆիատա էրմէնի մուհաճիրլիյնի բիւյարիյ չօղալմըշ վէ ֆագաթ վազիֆի բուհանիյէ յիւճրաեէ միւգթէտիր պիր բաբաշ պուլունմատըղընան, մահէլլի մէգքիւր էրմէնիլէրինին թալէպի իւզէրէ, բաթրիգխանէ թարաֆընան մախսուս պիր բաբաշընն տիւն իյզամ օլունտուղունու Հայրենիք եաշընօր։

Ի ՄԱՀ

Պ. ԴԵԼՓԵԱՆԻ

Զազիր ի շունչ, զի՞րդ գալուկն՝
Խուժէ յանկարծ, ճիղ մ'ընդ ընձիւղ,
Զի՞րդ խոժոռ խլրտի հեռ,
Մինչ վսեմն ոստնու ի հանդէս։
Հոսէ ժահր, տարերք մրրկին,
Ի ծալս ամպրոպաց ծրարն ակն,
Անկնին մթաբք, և զինչ, ահա՝... խինդ
Խէնէշ հսկէ սեաւ մ'ի չիրիմ։

Ո՛հ, օրհաս դրուժան, առ ինչ
Այդ քէն, առ ինչ այդպէս անկարծ,
Զբոյր, զթոյր նուրբ ի հնար՝
Ի խնջոյս դաւես խամրաշունչ։
Ա՛յդպէս՝ այսօր, մռայլ ի տապան
Հոսես, փակես զԱնմեղն Դելփեան։

Դելփեա՛ն, ո՜հ սիրտ չքնաղ, տքնիլ
Ի խանձարուրս անձկաց լուսոյ։
Ժպտէր, հաւատայր, գրիչ և
Հոգի զոյգ բուրվառ խնկաւէտ,
Անոյշ, աշխոյժ, շուրջ ճեմէին՝
Բիւրեղ ճակատն միշտ գդուելով։

Այլ ո՜ւր նա, ա՜հ իրա՛ւ մահ
Պատանեց այդ շնորհ հանճար,
Եւ զի՛ հիանալ, գայս քանի՛
Խամրեց, յօշեց ճիւաղ նախանձ,
Բայց միթէ՞ ընկել զորէ, այդ
Հրէշ, զանմահ, սերմունս արեան։
Դելփեան մեռաւ, անունն, արդիւնք,
Կեցցե՛ն սակայն, յաւէտ փոխան։

ՅՈՎՀԱՆԷՍ Կ. ՄՍԸՐԵԱՆ

15 Դեկտ. 1831
Ի Գըրգ-աղաճ

ՅՈՒՅԱԿԲ

1281 ՏԱՐԻՈՅ ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԵԱՆ

Նախորդ հրատարակու. Բ.Դ. Լ. Օտ. 160⁷/₈ 1287

Մեծապատիւ Տեարք

Յովսէփ Դավաֆեան ֆապրիքաթէօր	2	16
Յովհաննէս Փափազեան	1	8
Մկրտիչ Փափազեան	1	8
Տիգրան և Կարապետ Էդնաեան	1	8
Ստեփան Կամացուկ	½	4
Խոսրով Պէյլէրեան	½	4
Սենեքերիմ Պասմաճեան	½	4
Յակոբ Նշանեան և եղբարք. (վաճառական)	½	4
Մարգար Գուլտգէզ	¼	2
Տիգրան Թագուորեան	¼	2
Կարապետ Նապարաճեան	¼	2
Նիկողայոս Նալպանդեան	¼	2
Յ. Մ. Զօպանեան	¼	2
Տիգրան Ղանչէկիւլ	⅛	1
Գրիգոր Էգնաեան	⅛	1
	169³/₈	1355

(Շարունակելի)

ՄԱԼԻՅՅԻ

ՊՕՐՍԱ ԻԻԶԷՐԻՆԷ ՄԻԻԹԱԼԱՆ

1881 սէնէսի, Ֆրանսանընն մալիեէ թարիխինտէ, այրընճա պիր սահիֆէ թութաճագ տըր։ սէնէյի մէգքիւրէ, հիչ պիր վէճհէյէ, սապրընա պէնզէմէդ։

Պօրսանընն էսկի մէպտէլէրի վէ էսկի ուսուլլարը եէրինէ, շիմաի էօյէ պիր գարտէ գայիմ օլմուշ տուր քի, դուվվէտէն ֆիիլէ կէթիրիլմէսի իչուն, հիչ պիր մանիրզա մուփաֆրդ սէպէպ պուլունմատընը հալտէ, անճագ քէշֆիյաթ մագամընտան օլարագ պէրլէնիլէն պիր միսթագպէրտէ թէնզիլ օլունաճագ էսման իլէ, սինաիքալարընն դուվվէթինէ միւթէնէտ տիր։

Թէտապիրի մալիեէնին շու ինֆրաթը ֆէվգ էլզայէսինտէն, պիրա շէքք, ինքի հագիգաթ մէյտանա չըգար։ Պունլարատան պիրինճիսի, տիյանու Տէվլէթին ինֆրազ վէ թէվհիտի (միացումն) լիւզումու տուր քի, պունտան, տայինլէր իլէ մուգավիլէ օլունան ֆայիդին թէնզիլինտէն հասըլ օլան մէպլաղ գազանընլմըշ օլաճագ տըր։ Ինքնճիսի տախ, տայիմա հավայիճի հագիգէյէ-[illegible] պիսատի իչուն, ուէրմանեէլէրին թէճէմմիլինէ պիր մէյլան հասըլ օլմասը տըր։

Իշթէ Տիյունու Տէվլէթին շու թէզայեիւրաթը վէ եէնի եէնի շիրքէթլէրին իճատը, թէշէպպիսատը մալիեէեէ (սբէքիւլասիօն) պիսիք պիր մէյտան ուչմըշ տըր։

Իրթիրատը ճէտիտէյի իրմիյվէթ եօլունտան, Պօա տը Պուլոնեբեա տօղրու բէվան օլուսլար։

Վէ պունլարընն արգասընտան տախ, հէր պիրի պիրբէր տիթրշար պին ֆրանգլըգ «գօպ» թապիր օլունան աթլարա պինմիշ օլուսգլարը, վէ տիպէրինտէ կիւսէրի բանթալօնլար, վէ տեագլարընտա ուզուն վէ տիշարը չէվրիլմիշ գօնճլու չիզմէլէր, վէ պէլէրինտէ տախ, գրասա սէթրիլէրի իւզէրինտէն թիյիլիւ տէրիտէն գուշագլարը պուլունտուզու թագտիրտէ, իքի նէֆէր սէյիսլէր կիթմէկէ պաշլատըլար։

Եիւզէրճէ սէնէյի օխրամուր տուզաճլարը ճատատէի բարմագլըգընա վասլ օլմազտան էվվէլ, Էէօրօլ պիր քէրրէ, քէնտի տիրատէսի օրան Մարինին, հալէա եարթգ սուսումագտա տըր զանն իթմէքտէ սլատուզու թարաֆա, եանի Սէնթ-Ռէն քէօշկիւ թարաֆընա, կիպլիճէ կէօզէրինի չէվիրէրէք, ամֆբ նիկեահ իլլէտի։

Ֆիլվազը, զանն իտէրսին քի, մէզքիւր սերաեընն պիրինճի գաթընտա, հերքէս սուսումագտա տըր կիպի պուլունմագտա իտի, չիւնքի, քեռֆէյի բէնճերէլէր հալէա գարալը իտիլէր։ Հալպուքի Մարի, սեագլարը չըպլաղ օլատուզու, վէ գարգիտէ թըգթըգ ամմագտէ պուլունտուզու հատե, քէնտի օտասը հալընը իւզէրինէ պատարաղ, օլ ուֆաճըգ էլլէրիյէ։ բէնճիրէսի բէրտէսինին պիրինի արալըգ իտէրէք, վօլթ եօլունտան, Պօա տը Պուլոնեբեա տօղրու բէվան օլուսլար։

Վէ պունլարընն արգասընտան տախ, հէր պիրի պիրբէր տիթրշար պին ֆրանգլըգ «գօպ» թապիր օլունան աթլարա պինմիշ օլուսգլարը, վէ տիպէրինտէ կիւսէրի բանթալօնլար, վէ տեագլարընտա ուզուն վէ տիշարը չէվրիլմիշ գօնճլու չիզմէլէր, վէ պէլէրինտէ տախ, գրասա սէթրիլէրի իւզէրինտէն թիյիլիւ տէրիտէն գուշագլարը պուլունտուզու թագտիրտէ, իքի նէֆէր սէյիսլէր կիթմէկէ պաշլատըլար։

Եիւզէրճէ սէնէյի օխրամուր տուզաճլարը ճատատէի բարմագլըգընա վասլ օլմազտան էվվէլ, Էէօրօլ պիր քէրրէ, քէնտի տիրատէսի օրան Մարինին, հալէա եարթգ սուսումագտա տըր զանն իթմէքտէ սլատուզու թարաֆա, եանի Սէնթ-Ռէն քէօշկիւ թարաֆընա, կիպլիճէ կէօզէրինի չէվիրէրէք, ամֆբ նիկեահ իլլէտի։

Ֆիլվազը, զանն իտէրսին քի, մէզքիւր սերաեընն պիրինճի գաթընտա, հերքէս սուսումագտա տըր կիպի պուլունմագտա իտի, չիւնքի, քեռֆէյի բէնճերէլէր հալէա գարալը իտիլէր։ Հալպուքի Մարի, սեագլարը չըպլաղ օլատուզու, վէ գարգիտէ թըգթըգ ամմագտէ պուլունտուզու հատե, քէնտի օտասը հալընը իւզէրինէ պատարաղ, օլ ուֆաճըգ էլլէրիյէ։ բէնճիրէսի բէրտէսինին պիրինի արալըգ իտէրէք, հէնուզ բէք աղ թանբմագտէ օլատուզու, լաքին օլ գատար աղ պիր միւտատէթ զարֆընտա պիրէ քէնտույի բէնճէյի աշդ ու սէվտասընա պրրաղըլապիլմիշ օլան տէլիգանընը, եանի Էէօրօլուն, ուզագլանընգ կիթմէքտէ օլմասընը թէմանա էյլէմէքտէ իտի։

Պունլարընն Պօա տը Պուլոնեբեատա կէղիշի, պիր պուչուգ սատթատան զիեատէ սիւրմիւ։

Հէր նէ գատար, Էէօրօլ էվվէլէրի, աշտրի մէրթէպէ սըգրըմագտա վէ հիճապլը պիր հալտէ պուլունմագտա իտի իսէ տէ, եավաշ եավաշ ալրշըգ աշըրմանա պաշլատը։

Գօրա մէրգումանն ասըլ թապիտիթընը, վէ տույդուլարընը, պիր իյի անլաեըգ վագքի օրմագ իտիթէտիկինտէն, մէրգումա, կէրէք քէյֆ ու միզաճլարընա վէ կուսթօրարընա, վէ կէրէք զէվգ ու սէֆաեա տայիր հալէրի հագդընտա պիր չօղ սիւրպէրէք կիրիշէրէք, մէրգումու սէյլէթմէքտէ իտի։

Վէ մէրգումէ ըէք չաբուգ անլասը քի, մէրգում զայէթլէ սէրպէսթի պիր բուհ տահիպի, զայէթլէ տատակէթէ մէյեալ, զայէթլէ ա. գըԱԸ, զայէթլէ տօղրու, վէ զայէթլէտէ հագդանիյէթի թանընը վէ սէվգը պիր սէվգանընը իտի։

—Վ.՝ըսը՝ն նասըլ օլուր իսէ օլսան, —տէտի մէրգումէ քէնտու քէնտույէ, —վագտա, պուչօճուգ, Մարսիալ ֆամիլեասը իչինտէ, միւսիւլ

ՄԱԼԱԹԻԱ ՄՈՒԽՊԻՐԻՄԻՋԵՆ ՄԷՔԹՈՒՊ

—

20 Նոյ. 1881 Մալաթիա

. . . Միւէլիֆ,

Մալաթիա հագդքնտա չիմռիեէ գատար բէք նատիր օլարագ զաղէթալարտա պահսլար կէօրիւմիւշ տիւր. պու շէհիրտէ իսէ մուզայիրի օլարագ 'ալէնէն պիլտիրիլմէսի էլզէմ բէք չօղ իշլեր օլուպ, կէրէք գարիուն ու գիւրմընըզտա պիր խրատմէթ ելմէք, վէ կէրէք Մալաթիա վալիանտաշլարըմըզ հագդքնտա ումումի մալիւմաթլար ելմասը ելէ պազէն չարբրգ կիտիշլէրինին սիւզէլթերիլմէսինէ սայ իսէ էնէրքլէր ումուտու իլէ աթիսէ.քի նէմի.քայը քէմԼթէրանէմի իրսալէ միւսարատաթ իյլէտիմ։

Մալաթիա սանճաղը, կէրէք էհալի, կէրէք արաղի, ալէլիուսուս վարիատաթճա՝, էլվիյէի մէմալիքի տէվլէթ Ալիէէտէն պիրինճի պընըֆտա սաեբլտա սէզտ տրը։ Պու սանճագ տախիլինտէ տէօրթ գաղա պուրունուպ, պունլար իսէ Պէհէնի, Հիւսնի մանսուր, Քեախթէ վէ Ադճատաղ տրը, պա միլէհադաթի 60,000 նուֆուս թախմին օլունուրսա 30,000 ի Իսլամ 20,000ի սինանի վէ գրզըլպաշ Քիւրտլէր 9000ի էրմէնի վէ 1000ի տախի Սիւրիանի տիրլէր։

Պուրա էհալիի Իսլամնէրն էքսէրիսի թիւճճար ու բէնճպէր օլուպ, էնտաֆ կիրուհի աղ տրը, Քրիսթիանլարտան իսէ թիւճճար ու բէնճպէր խայլիսէն խայլի աղ օլսուզ կիպի էքսէրիսի սանատաթքար տրը. Նէֆսի Մալաթիանընն մէգրբի հէր պիր ճիհէթտէն 10 տան օնպէշ սատաթ գատար սիւզ օվա օլուպ, ալէսէվիյէ սուճու չօղ վէ հէմ կիւզէլ տիր. Ֆագաթ սուճուն պօլուզունտան վէ արզրն միւնպիթլիյինտէն շէհիր պիր ճէսիմ օրման շէքիլ քէսպ իտուպ, պիր թարաֆտան բիւթուպէթ, տիկէր թարաֆտան հէվա իշլէմէճէ էնկէլ օլան աղաճլարըն սըզլըզընտան հէվասը թապիի սագիլ տիր, լաքին էսկի Մալաթիա շէհիրինին հէվասը խաֆիֆ իսէ տէ, 45 սէնէի գարիպ էհալի պուրայը թէրբ իլէ շիմոի (ասպազի) եախսա եէնի Մալաթիատա պուլունուրլար քի էսկի շէհիրե 2 սատաթ մէսաֆէտէ տիր։

Մալաթիա տրաղիլէրի բէբգուվէթլի ու միւնպիթ օլուպ. պաշլըճա հասբլաթը ատֆիօն, վէ խաշխաշ թօխում., բիբինճ, բամուք, քիթիլ վէ մազր տրը, պունտան 20 սէնէ ապտէմ Մալաթիա էհալիսինին հայլէրի հալը հաղբրլարը իլէ մուգայէսէ օլունսա, եիւզաէ էլլիթէ գատարտիր իթմիշ կէ պու սէրվէթ ու արաղիճէ թէգատարտիր ատֆիօն մահսուլունտան նէչաթ իթմիշ տիր քի, չիմոի Մալաթիա էհալիսի ատֆիօն զէրրինէ բէբ իլէրատ էհէմմիյէթի վիրմէքտէ տիրլէր, վէ պունուն իհտիսասընտան պէրու արաղիլէրին 100 տէ 100 գըյմէթի թէրազը պուրմուշ, վէ պիր արշին միզտարի օրան տաղ պայբր օվա խալի եէր գարմամշ տրը։

Մալաթիանըն էթրաֆ էրզասրնը 25 ճինս Քիւրտ դագիլէէրի իհտիա իլլէմիշ տիր, վէ պունլարտան պաշլըճարարը Ագճա տաղ, Շիրո, Կէրկէր աշիրէթլէրի օրուպ, պունլար վասի արաղկէրէ մալիք տիրլէր պունլար տախի պիր գաչ սէնէլէրտէն պէրու ատֆիօն զէրրինէ հէվաս իթմիշ օլուզլարընտան, զախիրէնին ֆիեաթը Մալաթիատա 10 տա 4–5 թէզայիտ պուրմուշ տուր իշթէ շու սէպէպտէն հէր սէնէեէնիսպէ. պէն կէրէք Մալաթիատա վէ կէրէք ճիվարլարընտա պու սէնէ անճագ նրսֆը ատֆիօն եաբրմըշ տրը։ Պու ճիւմլէ Մալաթիատա հէր ճինս մէյվա պուլունուպ, պիր ուճունտան տիկէր ուճունտա գատար իւչ սատաթ տէվամ իտէր, Մալաթիա շէհրի հէմման պաղ ու պաղչէտէն իսպարէթ օլմաղլէ, մէյվասը բէք պօլ տուր, շէօյլէ քի, պիր թարաֆտան Սիվաս տիկէր թարաֆտան Ադինթապ Հալէպ շէհիրլէրինէ գատար եէվմէեէ եիւզլէրճէ եիւք թաչընմազտա, նիհայեթի պիր էվսաթ հիսապլէ սէնէվի 160 պին լիրայ իսխալաթը վարտրը, շու մէպալիկը ճէօմէրյէ նայիլ օլան Անատօլուճա բէք աղ եէրլէրմիզ պուլունուպ, պու իսէ աղ սէնէ զարֆընտա քէսպի սէրվէթ իտէն Մալաթիա էհալիսինէ պիյիւք պիր իդպալ տրը. Մալաթիալըլար բէք չալըշգան օլուպ, էկէրչի գալպէզնիք հիլէ քեարլըգ կիպի ֆէնա թարիղլէրէ սիւրիւք իթմէզլէր իսէ, պու զայրէթ իլէ եագբն սէնէլէրտէ 20 միլիօն դշ. իսխալաթ.ղարը օլաճաղը շի քհէսիպ տիր։

Պէնտէնիզին էֆքեարը Մալաթիալըլարն զէնկինլիյինի պիրտիրմէք օլմասերպ, մէմալիքիմիզին նէչէ ճիհէթլէրինտէ ապ ու հէվասը ու թօքրաղը ատֆիօն զէրինէ էլվերիշլի վասի օվալարա մալիք էհլ զիրաալրըմըզը պու կիպի մէնֆաաթլը պիր մահատեէ թէշվիգ իթմէք տիր։

Պիզտէ հէր սընէֆ էհալի իսթէրիղքի չալըշմագտըզըն փարա գազանալըմ, վէ պէեանէ հաճէթ օլմասըզը իւզրէ հէր պիր իշին պիտայէթի՝ հալի իլէ մուշքիւլ օլաճագ տրը, պինաէն ալէյհ պէլքի պէնտէնիզին եաղսրգլարընը օգուլեան, վէ էօյլէ վագթի չիֆթէ կիտուպ, սատաթ սէքիզտէ խանէլէրինէ ատաէթ իսէն բէնճպէրլէրիմիզին կիւճլէրինէ կէլէճէք տիր. չունքի ատֆիօն զէրը իսէն պիր բէնճպէր բէք չալըշգան օլմալը, ադալի իւչ մահ չին սապահ խաշխաշ թարլասընա կիթմէզի սատաթ 12 է գատար իշլէմէզի. Ֆագաթ պու ճիւմլէ կիճիլիք էրլէր վէ սարֆ օլունան քիլլի մէսարիֆլէր հէման թէրազինին կէօզիւնէ գօնմասը իլէ գըրմըզը լիրալարընը ճընկը ճընկը սաեբլմասընը՝ ունու թատրմագտատը, տէյիլ եալընըզ պու խուսուս իլլա հէր պիր միւրատ իյլէտիմիզ իշլէրէ մուտաֆագ օլմագ իշին, եօքուլմամագլըգ մէյիսու՝ օլմամագլըգ վէ թէսատուֆ իտէճէք հէր պիր միշքիլատա գարշը մուգավէմէթ իթմէլիեիզ, պունտա իսպատ իսէ էվլօբալարընը կիտիշինէ պիր աղ զիհն վիրսէք, զօլայճա անպաշլրսճաղը պէտիտար տրը։ Տիւնեատա արազիճէ սէրվէթ կիպի գավի վէ իթթիպարը պիր սէրվէթ եօք տուր. հայֆա լի գիպլէր հիչ էհէմմիյէթ վիրմէմէքտէյիլ. ատֆիօն իւզէրինէ չիմոիլիք պու գատարը քեաֆի սատ իտէրէք, կէլիմ պահսրմըզա։

Մալաթիա սանճաղընընն սէնէվի խաղինէ.յի ճէլիլէ.յէ վարիատաթը 9 միլիօն զուրուշ միթէճավուզ տուր վէ շու մէպլաղայ միլիոնլարճա զամմ իթմէք իչին Մալաթիա 4–5 սատաթ մէսաֆէ պիր արաղիի խալիեէնին ինշատ բէք իղթիզար վէ հէմ տէ բէք դօլայ տրը, պու չէհիրին չմալ ճիհէթինտէ ճէրլեան իթմէքտէ օրան Թօգմայ նէհրինին չմալ ճիհէթինտէ վէ նէհրը մէզբիր Արզէն Զաէն 3 սատաթ, վէ Մալաթիատէ իսէ, 5տէն 8 սատաթ մէսաֆէտէ օլուպ վէ Եազըլը խան տիմէք իլէ մուսրուֆ պիր արաղի վարտրը քի, թուլէն 25տէն 30 քիլօմէթրօ վէ արզէն 10տան 15 քիլօմէթրօ վասի տիր. իշպու արաղիի խալիյէտ պիյիք վէ քիչիք պիր տաղ ու տէրէ պուլունմատրզը կիպի, էլ գատար պիր թաշ տախի պուլունմազ, պու արաղինին պունճա վագթթլարտան պէրու խալի գալմասը սուսուզ օլմասընտան իլլէրու կէլիպ, սու չըգարըմասը տա էզհէր ճիհէթ դօլայ տրը, ֆագաթ հիւքիւմէթ սէնիյէսինին մուավէնէսի պուլունուպ, պիր ուճունտան տիկէր ուճունտա գատար իւչ սատաթ տէվամ իտէր, Մալաթիա շէհրի հէմման պաղ ու պաղչէտէն իսպարէթ օլմաղլէ, մէյվասը բէք պօլ տուր, շէօյլէ քի, պիր թարաֆտան Սիվաս տիկէր թարաֆտան Ադինթապ Հալէպ շէհիրլէրինէ գատար եէվմէեէ եիւզլէրճէ եիւք թաչընմազտա, նիհայեթի պիր էվսաթ հիսապլէ սէնէվի 160 պին լիրայ իսխալաթը վարտրը, շու մէպալիկը ճէօմէրյէ նայիլ օլան Անատօլուճա բէք աղ եէրլէրմիզ պուլունուպ, պու իսէ աղ սէնէ զարֆընտա քէսպի սէրվէթ իտէն Մալաթիա էհալիսինէ պիյիք պիր իդպալ տրը. Մալաթիալըլար բէք չալըշգան օլուպ, էկէրչի գալպէզնիք հիլէ քեարլըգ կիպի ֆէնա թարիղլէրէ սիւրիւք իթմէզլէր իսէ, պու զայրէթ իլէ եագբն սէնէլէրտէ 20 միլիօն դշ. իսխալաթ.ղարը օլաճաղը շի քհէսիպ տիր։

Պէնտէնիզին էֆքեարը Մալաթիալըլարն զէնկինլիյինի պիրտիրմէք օլմասերպ, մէմալիքիմիզին նէչէ ճիհէթլէրինտէ ապ ու հէվասը ու թօքրաղը ատֆիօն զէրինէ էլվերիշլի վասի օվալարա մալիք էհլ զիրաալրըմըզը պու կիպի մէնֆաաթլը պիր մահատեէ թէշվիգ իթմէք տիր։

Պիզտէ հէր սընէֆ էհալի իսթէրիղքի չալըշմագտըզըն փարա գազանալըմ, վէ պէեանէ հաճէթ օլմասըզը իւզրէ հէր պիր իշին պիտայէթի՝ հալի իլէ մուշքիւլ օլաճագ տրը, պինաէն ալէյհ պէլքի պէնտէնիզին եաղսրգլարընը օգուլեան, վէ էօյլէ վագթի չիֆթէ կիտուպ, սատաթ սէքիզտէ խանէլէրինէ ատաէթ իսէն բէնճպէրլէրիմիզին կիւճլէրինէ կէլէճէք տիր. չունքի ատֆիօն զէրը իսէն պիր բէնճպէր բէք չալըշգան օլմալը, ադալի իւչ մահ չին սապահ խաշխաշ թարլասընա կիթմէզի սատաթ 12 է գատար իշլէմէզի. Ֆագաթ պու ճիւմլէ կիճիլիք էրլէր վէ սարֆ օլունան քիլլի մէսարիֆլէր հէման թէրազինին կէօզիւնէ գօնմասը իլէ գըրմըզը լիրալարընը ճընկը ճընկը սաեբլմասընը՝ ունու թատրմագտատը, տէյիլ եալընըզ պու խուսուս իլլա հէր պիր միւրատ իյլէտիմիզ իշլէրէ մուտաֆագ օլմագ իշին, եօքուլմամագլըգ մէյիսու՝ օլմամագլըգ վէ թէսատուֆ իտէճէք հէր պիր միշքիլատա գարշը մուգավէմէթ իթմէլիեիզ, պունտա իսպատ իսէ էվլօբալարընը կիտիշինէ պիր աղ զիհն վիրսէք, զօլայճա անպաշլրսճաղը պէտիտար տրը։ Տիւնեատա արազիճէ սէրվէթ կիպի գավի վէ իթթիպարը պիր սէրվէթ եօք տուր. հայֆա լի գիպլէր հիչ էհէմմիյէթ վիրմէմէքտէյիլ. ատֆիօն իւզէրինէ չիմոիլիք պու գատարը քեաֆի սատ իտէրէք, կէլիմ պահսրմըզա։

Մալաթիա սանճաղընընն սէնէվի խաղինէ.յի ճէլիլէ.յէ վարիատաթը 9 միլիօն զուրուշ միթէճավուզ տուր վէ շու մէպլաղայ միլիոնլարճա զամմ իթմէք իչին Մալաթիա 4–5 սատաթ մէսաֆէ պիր արաղի խալիեէնին ինշատ բէք իղթիզար վէ հէմ տէ բէք դօլայ տրը, պու չէհիրին չմալ ճիհէթինտէ ճէրլեան իթմէքտէ օրան Թօգմայ նէհրինին չմալ ճիհէթինտէ վէ նէհրը մէզբիր Արզէն Զաէն 3 սատաթ, վէ Մալաթիատէ իսէ, 5տէն 8 սատաթ մէսաֆէտէ օլուպ վէ Եազըլը խան տիմէք իլէ մուսրուֆ պիր արաղի վարտրը քի, թուլէն 25տէն 30 քիլօմէթրօ վէ արզէն 10տան 15 քիլօմէթրօ վասի տիր. իշպու արաղիի խալիյէտ պիյիք վէ քիչիք պիր տաղ ու տէրէ պուլունմատրզը կիպի, էլ գատար պիր թաշ տախի պուլունմազ, պու արաղինին պունճա վագթթլարտան պէրու խալի գալմասը սուսուզ օլմասընտան իլլէրու կէլիպ, սու չըգարըմասը տա էզհէր ճիհէթ դօլայ տրը, ֆագաթ հիւքիւմէթ սէնիյէսինին մուավէնէսի

թի միւնզամ օլմատրգճա, էհալինին տէթրէս օլմասը իմքեանսրգ տրը. զիրա օլունան Թօգմայ նէհրի եշպու տրաղիեէ նիսպէթէն էօյլէ ույղուն պիր մահէլլատէն ճէրէեան իթմէքտէ տիր քի, էկէրչի շու նէհրին պիր գէսմրը պու տրաղինին իւզէրինէ չէվիրիլիր իսէ, քիսֆէի տրաղիի սուլտրատան պաշգա նիչէ պինլէրճէ էհեա օլմուշ, ֆագաթ ղրաճ օլան տրաղիլէրի տախի սուլտանպիլիր, վէ սուեուն չրզմասընա ոարֆ օլունանճագ մէպալիզ, տրաղիի մէգքիրքէտէն ալընանճագ հասբլաթ ու վարիատաթա նիսպէթէն աղ պիր մրգտատր իլէ մուտֆագ օլունապիլէճէկի կիպի, ամէլիաթճատա կիճիլիք չէքիլմէզ, չունքի էթրաֆ գարիեէլերտէն 3–3 1/4 զրշ. պիր ճիւզի եէօվմիեէ իլէ պինլէրճէ ամէլնա մէվճուտ իթմարիմէսի բէք գօլայ տրը, էկէրչի շու տրաղի սուլու հէօքմիւնէ վագ օլունայ, ալթը մահ զարֆընտայ իհտա օլուպ, եալընըզ թատիս խարճը օլարագ օն պին լիրա հասբլաթը օլաճաղը միսթաղնիի թարիֆ տիր. սէնէվի աշար շէրիեէսի վէ պինլէրճէ զրաճ թարլարարընն հասբլաթը, սապրգընա նիսպէթէն իբի միսլի օլաճաղը հէմ 500 խանէ բէնչպէրի իհտաթա իտէր ուֆագ պիր նահիեէ վէ 3000 նուֆուսա եագընն բէնչպէրանայ պիր իտարէ օլուպ, խազինէի ճէլիլէեէ տախի միլիոնլարճա պիր վարիատաթ գարուսու աշբլը. պու պապտէ մալիմաթը թամամէ վիրիլմէսի միւթասարրֆըմըզ բաշա հաղրէթլէրինատն մունթազրը օլուպ, նաֆիէ ու տէֆթէր խագանի նազրրլարը տէվրէթլու բաշալար հազրէթլէրինին նազարը մէրհամէթլէրինի ճէլիգանէ վէ Մալաթիա էհալիսի նամընա խութրհամ իտէրիմ։

Մալաթիատա իլիմ, թալիմ, մէտէնիյէէթ ու տույղու պահսընա կէլինճէ, քէմալը թէէսսիֆ իլլէ եօ՛գ եօ՛գ չաֆիզը օլսուն պիյէ եօգատուր, վէ իշզու իֆատէմի տէյիլ եալընը պու շէհիրի կէօրէնլէր, նատիրիէթտէն օլարագ, պուրատա շու տույղուլարա աղ չօգ մալիք օլանլար պէնտէնիզի թատիգ իտէրլէր, իսլամլարը պէր թարաֆ իտէրէք, խրիսթիանլարա պաղ արատագ, զապտ գատա էլզիսէլլէր, վէ շու. գապլըգատա պաթըլ մէսարիֆլէրի տախի վարտրը. ալէսսէվիեէ 200 տիրհէմլիք բիւսկիւլ թագընըզ իւզէրինէ տախի պիր գաչ չիմ պաղարըլար, արշընը ղրրգ վրյ տէյէր լապիս օլատուգլարը տախի պէզլէր իւզէրինէ իչէր տիրհէմ իրէք իշլէրլէր, քէնտու արաղիէրինին մահսուլույա իտարէ իթմէք բէք ալէատրը, ֆագաթ բէք գատա պիշմիհ հիւսիւնլիեէ մէսէնիեէթ ու թիճարէթէ մանսել ֆագլա մէսարիֆթըն նէ՞ մուհասէնէթի վարտրը, իշթէ թիճար, էնտաֆ, աղա, էֆէնտի, էլգիսէճէ ատա ֆարգլարը օլմայուպ, խիմէլիրինի վէ պէօյիք պէօյիք էլգատպարընը իշիսէնէլէր զաթլարընը կէօրսէլէր ինանմամագլըգ կէլիր. մազգարահ գարը թայֆէսինին էլգիսէ գատպարգլարընը կէօրէնլէրէ պիր պահմանկէլիր վէ պիր պիշիմանլըճէ սարմագտա ու առլագ թատիր օլունուր պէշ ալթը արշընն պօյունատա եագմալարը դաֆարարընը վէ կէօզլէրինի պարուն գուլագ աղբզլարընը կէօռա պէօյիք պիր ճինայէթ իշլէմիշլէր կիպի շէրիտլէրլէր. էլգիսէլէրի օ՛ տէրէճէ ույղունատաղ վէ պիշիմանլըգ տիր քի կէրէք արուտ էտէպտէ վէ կէրէք սբհէթ պէնտէնէ ատա ֆայէսի օլամազ, պու ճիւմլէ խթէր կէնճ խթէր իխթիեար քեաֆէսինին թէրբէլէրինատ քէնտիլէր կիւմիւշ զանն իտէրլէր ֆագթ գաբուլ գաբուլ ճանուլարընն նըֆնըֆտա պագէր գարշարարարգլարը թատլարվար, անկարընատա իւզէրինատ օգգալար իլէ կիւմիւշ վար տրը վէ սաչ եէրինէ իրէքտէն մամուլ ուզուն բիւսկիւլլէր տրբպ պունլարընն իւզէրլէրինէ իրի իրի կիւմիւշ պիլէզիքլէր վար տրը քի պիր ֆամիլեա եօրիւտիւեիւ վագթի զանն օլունուր քի պէօյիւք պիր քէվրան կէլիեօր. կէօքիւսէրի աչըգ վէ էքքէք ու դարը եէլէկ թատպիր օլունուր պիր ֆայտէսիզ էլպիսէ կէյինկրլէր քի ալ սգուրատա ալաճա պուլաճա դումաշտան օլուպ էկէր պիր եէլէյին ան զուրուշ ալեէրի վար իսէ իւզէրինէ չարբրգ չրրբրգ խարճլար ու իրէքլէր եարտրբրբրլար քի 100 զուրուշ ալեէրի օլան պիր ատա 1000 զրշ պիր մարէքէ եարտրբրատագ նէ գատար պուտատալրգ իսէ պէ այնիհի ատտարը իւղիունտէն բահալը պէօյլէ պատբլ ատէթլէրի չօգ տուր. զարաիպի շուրատա քի չօգ քէրրէ տեեագլարը չբպլագ գօլլարը կէօքիւլէրի աչըգ տրը թաիիֆէի նիսա տէյիլ հիւնէր ու մատրիֆ ու թահսիլ իւլիմ էհէմմիյէթ վէրիրլէր. պախուսուս քէնտու տախ պօրճլարը օլան չօրատպ էօրմէք եախսա քէնտուլէրին ու չօճուգլարընէն բուպալարընը տախ տիքմէյի պիմէզլէր, արթըգ էվ իտարէ իթմէքլիք, վէ սայիր պիրինմէսի իւզէրլէրինէ էլզէմ օլան իշլէրատէն տալի քիւլիւյէն պիհատպէր տիրլէր։

Էքսէրիլէրի թէմիզլիյի սէվմէտիքլէրինատն, վէ ալթ գաթլարատա եաթմագտա օլտուգլարընատն, հէման հէր էվտէ սրթմա կէօզ տիշ աղրըլարը կիպի իլլէթլէր պուլունմասը ատէթ հիւքմիւնէ կիրմիշ տիր, շու եագբն սէնէլէրատ վէրէմ ու՞խթիմ. զայ իլլէթ պաշ կէօսթէրմէյէ պաշլամըշ, վէ զիհատ էսէֆ օլունագ եէրլի շուրասը տրը քի բարագը չաղըրատըզլարը վագըթ հէքիմ ագըլարընա տիւշէր, սրհէթ պէտէն կիպի տիւնեատա էն գըյմէթլի օլան պիր մատտէեէ հիչ նազարը իլէ պագրպ, սէնէվի ագալի 20–30 կէնճ կէլինլէր չօճուգ կէթիրմէք միւնասիպէթի իլէ թէլէֆ օլմալարընը կէօրէն Մալաթիալըլար էլան վազիֆէսիզճէ եաշամագտա տրբլար։

Պէնտէնիզ Մալաթիալըլարա մօտարբէրէսթլիք վագ իթմէք նիհայէթինատ տէյիլիմ, վէ մօտարբէրէստալիին նիչէ պէլատ ու ատհագ սէրվէթ ֆամիլեալարընն զէնկինլիքլէրինի կիւվէ միսիլլու չիրիւթտիյինի պիլուպ, պէօյլէ վաթանը թէրագգը ու էհալիի սատատէթ ու իգպալատէն մահրում իթմէեէ չալըշան մուղիր ամմէ պիր ատթվարա տէյիլ միւթէպէգատթ իտէրիմ. պա խուսուս խատիմի քէպիրիմ. մա մաֆիհ իտարէ իչին օլմաեբպ, քիրի սիւֆիւ գայպ իթմէնին իչուն չօղլարընն կիսինմէսինի ատէթ իթմիշ օլատուգլարը մավի վէ գըրմըզը պէզլէր իւզէրինէ օգգալար իլէ այլար իլէ իփէքլէր էլլէմէք իտարէյէ մէտարը օլմաեուպ վէ պէօյլէ ալատրատայ պիչիմէր իսէ պիր ատանճագ էհալիսինէ ատա եագրշմազ վէ իֆթէթ ու էէպէ գարշը օլատուգունտա ֆէհմ իլէ, սիֆիլիս քաէն հատատլէ կէլէն իրիթլէրին էօնինինա ալմագլըգ վէ պիր թագըմ պիհատտէ մէսարիֆլէրին գաբանմասը իչուն վէ ալէյհատատա կիւն պէ կիւն քէսպ մէտէնիեէթէ սայ իթմէք բէք պիւյք պիր պօրճ օլատուգունտան, սատէլիկի ու իֆէթ ու էէպէ եագրբրը պիշիմէրի սէվմէքլիյի էլմասը իլէ սատէթա էքրատ աշայիր մէսապէսնատ էօմիր կէչիրմէքլիյի էայրէաէն գօճայ գարբլարընն ու քէօր էպէլէրին քէչէ քիմատարընատա թօքամագլըգընն կիճէլէրի չօգատան սապահ օլատուգունա տերիաթը իթմարիպ, գապալրգ իլէ եաշամագտան իսէ մէտէնի պիր էհալի տրա. սընա տախիլ օլմազա սայ ու զայրէթլէրինի բէճա իտէրիմ։

(Տեվամ)

ԱԶԴՔ

ԹԱՏՐՈՆ ՎԷՐՏԻ

ԲԵՐԱ ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ

1882 Նոյեմբեր 2, Շաբաթ էլեր, ժամ 2 1/2

ԱՐՏԱՔՈՅ ԿԱՐԳԻ ՓԱՌԱՒՈՐ ԵՐԵՒՈՅԹ

ԳՕԳՈՒՏ

ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ

ԸՆԴ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԱՄԲ

ԱԶՆՈՒԱՓԱՅԼ ՏԻԿՆԱՆՑ

ԿԱՐԳԱԴԻՐ ՄԱԾՆԱԽՄԲԻ

ԵՒ ԱՌԱՋՆՈՐԴՈՒԹԵԱՄԲ

ՕՐ. ԱՍՏՂԻԿԻ

Առաջին անգամ ներկայանալի

ԳԱՄԷԼԻԱԶԱՐԴ ՏԻԿԻՆ

Թատերգութիւն հինգ արարով

ՀԵՂԻՆԱԿ — Աղէքսանդր Տէ-մա (որդի)

ԹԱՐԳՄԱՆԻՉ — Լ. Եարյեան

ԿԱՐՄԻՐ ԲԱՆԹԱԼՕՆ

Ծիծաղաշարժ զաւեշտ

ԱԶԴ

Կարգադիր Մատնախումբը քաջալոյս է որ թատերասէր և կրթասէր Ազգայնք պիտի փութան իրենց ներկայութեամբ պատուել սոյն փառաւոր երեկոյթը, որդ դոյացնելիք շահուն կէսն ալ պիտի նուիրուի յօգուտ Միացեալ Ընկերութեանց 32 վարժարանաց։

ԳԻՆԵՐ. — Օթեակք. Պէնեուառ 100 դրկն։ Պէլ-էթաժի 10 թիւեր 1 1/2 Օսմ. Ոսկի. Ճեացեալք 120 զրուշ։ Բ. յարկ 60 զրուշ։ Թիկնաթոռ 20։ Նստարան 15։ Բառէթէ և Կալերի 10։ Մութք Օթեակաց 10։

Տոմսակները կը ծախուին Պօլսոյ կողմը Պահճէ-Գափու Զրաւճառ Պօղոս աղայի խանութը, Միացեալ Ընկերութեանց դրասենեակը, Կալաթա, Կէօչէ-օղլու խան, թիւ 13, և ներկայացման գիշերը թատրոնին դուռը։

* * *

ԸՆԴԱՐՁԱԿ

ՕՐԱՑՈՑՑ

1882 ՏԱՐԻՈՑ

Մեղհակոնս-Բիւն Աւէտչի Հէ-ոնդանոցի Հայոց

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՄԵԱՆ

Երկու հարիւր քառասուն երեսէ բաղկացեալ սոյն ընդարձակ տպագրութիւնը բացի բուն Օրացուցէ կը պարունակէ հետաքրքրական կարևոր ճոխ տեղեկութիւններն.

Վիճակագիր Տաճկաստանի. — Օսմանեան դեսպանք ի զանազան աշխարհս. — Դեսպանք և հիւպատոսք օտար տէրութեանց ի Մայրաքաղաքիս. — Ցանկ Օսմանեան Սուլթանաց. — Իշխանութիւնք ընդ գերիշխանութեամբ Սուլթանին. — Հայրապետութիւնք Հայոց. — Պատրիարքութիւնք. Անդամք ժողովոյ և կրօնական ատենի. Անդամք Քաղաքական ատենի և Վարչական սենեկի. Անդամք Ամուսնական սենեկի, և Ազգային կեդրոնական դատարանի Անհատական սենեկի, և Պաշտօնեայք Պատրիարքարանի. — Ընդարձակ վիճակագրութիւն տէրութեանց՝ Գերմանիոյ, Դաղղիոյ, Անգլիոյ, Աւստրիոյ, Ամերիկայի, Իտալիոյ, Պելճիքայի, Զուիցերիոյ, Բորդուկալի, Տանիմարքայի, Մէքսիքայի, Ճաբոնի, Շուէտ-Նորվէկիոյ, Յունաստանի, Չիլիի, Պարագուայի, Զինու, Պրազիլիոյ, Սպանիոյ և Հոլանտայի. — Պատմութիւն ժամանակագրական երևելի անցից. — Նոր ցուցակ դնոց հեռագրութեանց Եւրոպական և Ասիական քաղաքաց Թուրքիոյ. — Նիհ (Թարիֆա) հեռագրի ըստ նոր կարգադրութեան Միջազգային հեռագրութեանց. — Ցուցակ դնոց Եւրոպական Միջազգային Թղթատարութեանց. — Եւրոպական Նամակատուն ի կ. Պոլիս, Գերմանական, Անգլիական, Աւստրիական, Ֆրանսական, Հելլենական և Ռուսական. — Ժամանակացոյց սուրհանդակաց Օսմանեան Միջազգային Թղթատարութեանց. — Ցուցակ դնոց Եւրոպական Տաճկաստանի երկաթուղեաց. — Ցուցակ դնոց և ժամանակացոյց Եգիպտական, Մահսուսէ, Աւստրիական, Մէսանժրի-Մարիթիմ, Բաքէ-էնէ և Ըսկ. և Ռուսական ընկերութեան շոգենաւուց. — Տոկոսաւոր և պարգևաւոր արժեթուղթք գլխաւոր տէրութեանց և քաղաքաց Եւրոպիոյ, Ցուցակք պարգևաց. — Այլևայլք, Նորտէնսքիօլտ Շէուէտացւոյն ուղևորութիւնն ի Հիւսիսային բևեռն, Ֆիլոքսէրա որդը, Զինու պարիսպը, Ցորեն արտադրող երկիրք, Երկաթուղեաց արագութիւնը, Գաղթականութիւն Ամերիկա, Լրագրաց թիւը, Վաճառականութիւն ոսկւոյ և արծաթի, Գաղթականութիւն Հայոց ի Ճաւա. — Ազգային մամուլ. — Գլխաւոր ապագոց դրամներուն բաղդատութիւնը Թուրքիոյ և Իրանայի դրամներուն հետ. — Գլխաւոր ազգաց չափերուն բաղդատութիւնը Թուրքիոյ չափերուն հետ. — Բաղդատական ցուցակ տարածութեանց և բնակչաց Եւ

բոպական տէրութեանց։ —Ծանուցում, Արամեան տպարան և Գրատուն Բարիզու։

Կը ծախուի մասնաւորապէս Արամեան տպարանը և ամէն գրավաճառաց քով նաև Ազգային Հիւանդանոցի գրասենեակը։

ԳԻՆ 3 ՂՐՇ.

* * *

ԿԱՂԱՆԴ

Ֆրէնկեան և վաճառատուն, կեդրոն Նորայրի բառաթերթից, կեդրոն Զմիւռնիոյ Մսերեանի գրեանց կեդրոն Տփխիսու Փարոսի Հայաստանեաց Լայն Լայն։

ՀՈՍ

Կաղանդի վերաբերեալ զանազան նուէրներէ, դպրոցական գրքերէ և պատկերներէ զատ կը գտնուին նաև։

Ընտիր մաքրատիպ, բարձի և բազուճի համար քանավայի սիամբաներ, քրոշէյի օրինակներ, ծակոտած քանավա թղթեր, կանանց և արանց համար 35 ՂՐՇ դնով ֆանէլը լուսդրին պոմիններ, նուպիան կօշիկի ներկեր, զարմանալի ածանուիթեամբ Պրուսայի խավլուններ, բաշնիքի թախիսներ, պուրնուզներ։ Կան նաև՝ կազդուրիչ զուտ քրնեակներ, պօրտօնէր և այլն։

Ամենէն աւելի ծնողք հոս դիմելու են 3 ՂՐՇ'ի ձեռին՝ Ցօքթօր Փեշտիմալճիանի առողջաբանութենէն մէկ մէկ հատ գնելու՝ եթէ կուզեն որ զաւակներնին առողջ և կայտառ ըլլան։

Պոլիս Ուզուն չարշի Քիլիա խանի կից

* * *

Սրահներու զարդի համար և կաղանդի նուէր ըլլալու առթիւ Ներսէս Սրբազան Պատրիարքին մեծադիր պատկերը մաքուր և նուրբ տպագրութեամբ ի լոյս ընծայուած է։

Կեդրոնատեղին է Մարգարեան գրատունը Մէրճան չարշը թիւ 57, գինն է 10 դահեկան. կը գտնուի նաև ուրիշ գրավաճառաց քով։

5 էն աւելի առնողին 100 ին 20 զեղչ կըլայ։

Վերոյիշեալ գրատունը կը գտնուի նաև 50 նշանաւոր ազգայնոց պատկերը։

Որ ըէսիմ բէք կիւզելճէ պէնզէսիլիշ վէ թապ խիմիշ օլտուղունտան, հէր-քէսին իշթիրասընա միսարաթլարընը արզու վէ տավէթ խէրիզ։

* * *

ԳՐԱՏՈՒՆ

Ս. Ց. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Պահճէ Դաքա- Մատոսան կոչէ կոմուրճի

ՌԻ- 56

Կը ծանուցուի Արգոյ հասարակութեան թէ վերոյիշեալ գրատունը Կաղանդի առթիւ 1881 դեկ. 20 և 27 կիւրակէ օրերը բաց ըլլալով, ամէն տեսակ նուէրներ, Օրացոյց պարզ և փառակալմ, պատկերներ և պատկերազարդ Կաղանդի նուէրներ և այլ եկեղեցական, դպրոցական և վիպասանական նաև Տիւսթուր, Էսարբը Փարիզ, Զինկեանէ Գըզը, Թուճատան Գըզլար ամէն տեսակ գրքեր խիստ ժան գներով. մեծ քանակութեամբ գընողներուն աւելի զեղչ կը լինի։

* * *

ԽՈՆԱՐՀՈՒՄՆ

Ա. ՆԿԱՆՈՆ ԲԱՑԻՑ

ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ

ԱՒԱՆԴԵԱԼ ԳՈՐԾՆԱԿԱՆԱՊԷՍ

Ե-

ՅԱՒԵԼԵԱԼ Ի ՆՈՑՆ

ՈՃՔ ԵՒ ԴԻՏՈՂՈՒԹԻՒՆՔ

Եբկոպէբեաց

ՑԱԿՈԲ Դ. ԷՏԻԼԵԱՆ

Վաւերացեալ ի Կրթ. Տեսչութենէ Ազգ. Կեդր. Վարչութեան

Սոյն դասագիրքն՝ որ կը պարունակէ մէն մի անկանոն բայի խոնարհումն, և որ ճոխացեալ է 40ի չափ բնդարձակ հրահանգներով, գործածական ոճերով, կարեւոր դիտողութեամբք և բնտիր առածներով՝ զորս երկասիրողն խնամով քաղած է Ժիւռանվիլի ու Պէշրեւէլի Բայց Խանաբհոռէն, Լառուսսի ու Բու�թվէնի քերականութիւններէն, և Պէշրեւէլի բառադրքէն, նպատակ ունի դիւր և սթափեցուցիչ եղանակաւ մը ուսուցանել աշակերտաց Ֆրանսերէն լեզուի ամենէն էական մասն, այսինքն անկանոն բայից խոնարհումն, որոց համար աշակերտք մինչև ցարդ մի մեծ դժուարութիւն կրէին, զուրկ լինելով դասագրքէ մը, որ խօսէր սոսկապէս անկանոն բայից վերայ։

Ներկայ դասագիրքն, որ ապաքէն մի մեծ պակաս պիտի լեցունէ մեր ազգային վարժարանաց մէջ, կրնայ միանգամայն օգտակար ըլլալ ամէն անոնց՝ որք Ֆրանսերէն լեզուն ուսանելու կը պարապին։

Կեդրոնատեղին է Արամեան գրատունն, և գինն է 8 դահեկան արծաթ։

* * *

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Կ-

ՆԱԽԱԳԻՏԵԼԻՔ

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ԵՒ ԸՆԱԿԱՆ ԻՐԱՑ

Թ-ԷՔՄԱՆ-ԸԼԼԱ Կ-ԲՆՅ Ազգ. դպրոցի ոշկերտաց

Ընթերցանութեան արժանի գրքոյկ մ'է, և կրնայ նոր տարուց առթիւ խիստ յարմարապէս իրր նուէր գործածուիլ։

Կը գտնուի բոլոր գրավաճառաց քով, և Ղալաթիա, Զապըլեան Յարութիւն էֆէնտիի թղթավաճառանոցը թիւ 16։ Գինն է 60 բարա, շատ գնողներուն սովորականէն աւելի զեղչ կ'ըլայ։

* * *

ՄԱՐԳՕ

Վ. ԻՄՔՕՆԹԻ

ՀԵՂԻՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԹՕՍԶՕ ԿՐՈՒՍԻ

ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ց-ՎՀԱՆՆՈՒ ԱԼԹՈՒ ՆՆՆ

Էրմէնիճէ անպաշարքը լիսան իւզրէ բէք կիւզել թէրճէմէ իսիմիշ օլսուն, վէ չայեանը սիգարթ պուլունան պու քիթապ, ուֆագ հաշը իլէ օրուպ, վէ 344 սահիֆէսէն իպարթէթ օլտուղու հալաէ, կէրէք քիթապճըլարսա վէ կէրէք Պէյօղլուսա վագը Մէճմուայի Հափասիս թապխանէսինտէ, 20 շէր ղուրուշա սաթըլմագտա տրը։

Էրմէնիճէ կիւզել պիր բօսման օգուտլու արզուսունտա պուլունան զաթլարը, մէզքիւր քիթապը օգուտլարընը նասիհաթ իսէրիզ։

* * *

ՇԱՐԳ

ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

ՀԻՐՔԵԱՑԷՍԻ

Լիսանը Թիւրքի վէ հրուքթաթը էրմէնի իլէ միւթէվէքա Վարդան պէյին սօն էսէրի պէրկիզիտէսի օրուպ, Միհրան Ս. Քիթապճեանին հիմէմաթ ու մէսարիֆաթըյլա թապ խիմիշ օլան վէ իքի ճիլտէն ի-պարէթ պուլունան Օսմանլը-Ռուս սօն մուհարէպէսինին հիքեաեէյի մէշհուրէսի պուտքա ազ գալմըշ օլտուղունտան, կէրէք դաղէթամըզ մաթպասընտա սահիպի Թարգիքնտան, վէ կէրէք Իսթանպօլտա Զիլինկիրէր ճատտէսինտէ Ղուկասեան, վէ էմին էֆէնտի Սիմոն Փափազեան էֆէնտիյէ քիւթիւպխանէյէրինտէ սաթըլմագտա տրը։

ԻԼԱՆԱԳ

Պուլղար տաղը մատէնի հասրլաթքնտան, ալթուն իլէ մանպուտ էլի պէշ պին քիւսուր տիրհէմ սիմբ խալիսին պիլ մուզահիտ ֆիրուխթի մուգարրէր օլտուղունտան, վէ շէհրի քեսնտունու սանիսին պէշինճի սայր կիւնիւ ատաթ տօգուզտա դարրը դաթիսի վիրիլճէկինտէն, մէզքիւր սիմին իշթիրասընա թապիպ օլանլարը նէվմի մէզքիւրէ տէկին, մարիսէ խազինէյինտէ օրման վէ մէտանին մէճլիսինտէ մի բաճատի էյլէմէլէրի իրան օլունուր։ 1—4

Տօգքօր Ստեփան էֆէնտի Դաւիթեան, Իսթանպօլտա, Դալբագճըլար պաշը դարուսու խարիճինտէ վագը բուղաչանճը Ֆուրունու դարշբաշնտա պուլունան 13 նիւմէրօ իլէ միւրաղդամ խանէսէ իլդամէմի իմմէքտէ, վէ հէր կիւն էօյլէսէ գատար, եա խանէսինտէ, վէ եախոտ մէզքիւր խանէսէ նապէն օլան թրամվայ ճատտէսինտէ քեսեին Մահմուտիյէ վէ Սուլթանիյէ էճզախանէլէրինտէ պուլունաճաղը կիպի, էօյլէսէն սոնրա ատսի, եէնի ճամիի շէրիֆի հավլուսունտա սաաթին գարշբաշնտա վագը Ալլահվէրտիեան էճզախանէսինտէ, վէ պիւյիւք կիւմրիւկիւն գարշբաշնտա Իսպէշէրեան էճզախանէսիյլէ, Ագսէրայ ճատտէսինտէ Շապարեան էճզախանէսինտէ պուլունմագտա, վէ էմրազը սայիրէսէն պաշգա, շիմարիյէ գատար քէսպի շէօհրէթ էյլէմիշ օլտուղու լավութաճըլըգ իլէ, քիւշիւք չօճուգլարա տայիր օլան խաստալըգլարա թագմագլըգ ամէլիեաթ վէ իճրասընա տէվամ էյլէմէքտէ տիր։

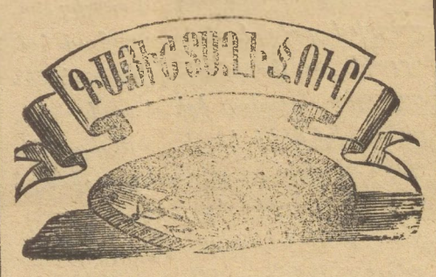

Դայիշ-տաղը սուեու իտարէսի թարաֆընտան, բայթախթըմըզ բիայթելը էհալիսինէ իլթար օլունուր քի, մէզքիւր սուտան ալմագլըղա իթիպար իտէն զաթլարընը քէմալ մէրթէպէ մէշմունէյէթլէրի նիյեթիլէ, հէր նէվի ֆէտտաքարլըղ կէօզէ ալընարաղ, տայինս թաղէ օլմասընա, վէ քէնտի թապիի հալինտէ պուլունմա, սընա, սայ ու իղտամ օլունմագտա տրը։

Պէյօղլու, Գալաթա, Իսթանպօլ վէ սայիր սէմթլէր իչին, պիյիք պիր, վէ եախոտ քիւչիք իքի ֆբզը սու իչին, քէնտի խանէլէրինէ թէրլիմ օլունմագ իւզրէ, պիր չէյրէք մէհիտ թալէպ օլունմագտա էսէ ատ, կիւնտէ պէշ ֆբզրտան զիեատէ արան զաթլար իլէ, այրընա բաղարլըգ տախի օլունապիլէճէք տիր։

Բիայէթլու էհալիյէ պիր գալայըգ օլմագ իչին, արզու իտէն զաթլարա, պիլէթ սէֆթէրլէրի տախի իթա օլունաճագ տրը։

Մէզքիւր սուեուն էէրինէ, պաչգա սու վիրիլմէքլիք հիլէսինտէն արի օլմագ իչին, բիայէթլու միւշթէրիլէրտէն, ֆբզբչարընի իւզէրինտէ պուլունան ֆբզը վէ կէմի տէմիրի բէսիմի եաֆթարար պուլունմասընա, տիզգաթը քեամիլէ պուեուրմալարը բէճա օլունուր։

Բիայէթլու միւշթէրիլէր, չիմտիքի հալտէ, քէնտի էմլէքերինի վիրմէք իչին, Իսթանպօլտա Սիրքէճի իսկէլէսինտէ, վագը 31 նիւմէրօլու մաղազատա, վէ Ցընտրգալընտա, սահիյտէ Քէրէսթէճի սօգաղընտա քեայլն 11 նիւմէրօլու տէքօտա, վէ Պէյօղլուտա տախի, Թագսիմտէ, Միլլէթի Բուսիսեանընն Ա.յ Թրիթաթ քիլիսէսի հավլուսունտա վագը տէրօտա Թէչրիթի էյլէլերի իթթար օլունուր։

ՇԻՖԱ ԵՒ ԱՂՑՏԱ

ՇԻՖԱ ԵՒ ԱՂՑՏԱ

ՇԻՖԱ. ԻԼՔ ՊԱՀԱՐՏԱ.

WILHELM'S

ՎԻԼՀԷԼՄ

ԱՆԹԷՐԹԷԷ+ ԱՆԹԷԷ-ՄԱԹԷ+

ԳԱՆԸ ԹԷՄԻԶԼԷՑԻՃԻ

Զ Ս. Ց

ՖՐԱՆՑ ՎԻԼՀԷԼՄԻՆ

Թ Է Ր Թ Ի Պ Ի

Նայն Բիէլէնոէ Էճզաճը պուլը

Մէզքիւր Զայ, Նիքրիս իլէթինէ, օյնագ եէրլէրի սըզըլարընա, չօճուգլարընն տիզլէրճէ վէ սեաղլարճա զայիֆիլիքլէրինէ, էսկի սանճըլարա, տայիմա թէշնէնիշ իթմէքտէ օլան եարալարա, գըզըլ, գըզամրգ, վէ չիչէք նէվինտէն օլան, վէ ֆամիլեատան ալընմըշ պուլունան խաստալըգլարա, վէ եիւզտէ վէ վիճուտտա հասրլ օլան սիվրիճիք, չիպան, վէ թէմիզ յի նէվինտէն օլան իլէթլէրէ, ֆրէնկիյէ գարաճիյէր հասթալըգլարընա, մահասրլա, սարբլըղա, վէ տայիմի օլան էթ, վէ սինիր, վէ օյնագ, վէ քէմիք իլէթլէրէնէ, վէ միտէ ֆէ սատալարընա, վէ իարարա տայիր իլէթլէրէ, վէ պէլ կէ վէճքիլիկինէ, գատընճա վէ էրքէքճէ զայիֆիլքլէրէ, պօղաղ իւֆիւնէթինէ, վէ էմրազը սայիրէյէ գարը իսթիմալ օլունուր բէք չիֆատար պիր մուալիճէ օլուպ, շաեանը իթիպար շէհատէթնամէլէր իլէտէ թաստիգ գելընմըշ տրը քի, արզու իտէն զաթլարա, մէզքիւր շէհատէթնամէլէրտէն մէճճանէն վիրիլիր։

Մէզքիւր Զայտան, հէր բաքէթտէ սէքիզէր քեաղըտ պուլունմագտա օլուպ, վէ բաքէթի գըյմէթի իսէ 2½ ֆրանգ տրը։

Մէզքիւր Զայը Թագիտիլէրինէն անլաշըլմասը իչին իւզրէրինտէ պուլունան, վէ իսթիմալի ճայիզ կէօրիւլէն մէմալիքլէրտէն իթա պուլրուլմուշ օլան մարգալարա, տիզգաթ օլունմագըգ իգթիզա իտէր։

Մէզքիւր Զայ, Իսթանպօլտա, Եէնի-ճամի ճատտէսինտէ վագը 33 վէ 35 վէ 37 նիւմէրօլար իլէ միւրաղդամ Տէլլա Սիւտա էճզախանէսինտէ պուլունմագտա

ՇԻՖԱ. ՍՕՆ ՊԱՀԱՐՏԱ.

ՄՈՒԱՑԷՆԷՑԻ ԹԱՍԹԷԿԵԱՆ

ՏՕՔԹԷՕՐ ՇՈՒԱՐՑ

Էօյլէրէ, էօյլէ «ՈՒ» ՝ «Ը»-ի. «ՈՒ»Ի 4 և էտտոր

40-Պիւյիւք Հէնաէք սօղաղը-40

Տօքթէօրիւ միւմարիէյէին դապինէսինտէ, հէր նէվի հավա պօշալընը, վէ նէֆէս եօղարընա էնվայը էճզա պուխարլարը իւֆիւլմէկէ մտխսուս ալէթլէր մէվճուտ օլուպ, ագ ճիկէր վէ պօղաղ վէ պուլուն խաստալըգլարընա խուսուսի օլարագ պագտըղը կիպի, էլէքթրիք ալէթլէրէյէ իճրա օլունան հէր նէվի թէտավիյի եարար, էսկի կէօքիւզ վէ նէղլէ, վէ պօղմաճա էօքսիրիւք, վէ տիֆթէրի վէ եէլ վէ սինիր խաստալըգլարը, վէ քէօթրիւմիւք վէ սարա կիպի իլլէթլէրին թապիպի խուսուսիսի տիր։

Ֆէզա, կիզլի խաստալըգլար, զայիֆլիք վէ զայրիհիմ։

ԿՐԹԱՐԱՆ

Հայկական Գիրապրատիկան

ՑՕՐԻՍՏՈՍ

ԳՈՐԱԳՐԻՉ

ՎԱՀԱՆ ԹԷԼԼԱԼԵԱՆ

ԿՐԹԱՐԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳԵՂԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Ցօրինուց

ԳՈՐԱԳՐԻՉ ՎԱՀԱՆ ԹԷԼԼԱԼԵԱՆ

ՎԱՒԵՐԱՑԵԱԼ

Ի ԿՐԹԱԿԱՆ ՏԵՍՉՈՒԹԵՆԷ ԱԶԳ. ԿԵԴՐ. ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

ԵՒ ՀՐԱՄԱՆԱՒ

ԺՈՂՈՎՈՑ ՊԱՇՏՕՆԷՆ ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԿՐԹՈՒԹԵԱՆ

Սոյն գեղագրութիւնը չորս մասերէ բաղկացեալ է։

Շեղագիր, Նրբագիր, բոլորագիր և կօթագիր. այժմ շեղագրի մասը կը հրատարակուի որ վեց դասերէ կամ տետրակներէ պրտի բաղկանայ։ Ա. վարժութիւն տառերու։ —Բ. միավանկ բառեր։ —Գ. բազմավանկ բառեր։ —Դ. պարբերութիւններ։ —Ե. գլխագիր և թուանշաններ։ —Զ. գլխագրով սկսեալ բառեր։

Կեդրոնատեղին է փորագրիչ Վ. Թէլլալեանի գործարանը Կ. Պոլիս Ուզուն չարշը 376 և ամէն գրավաճառաց և թղթավաճառաց քով։

Սոյն աշխատութիւնը ինչպէս շատերն ալ կը վկայեն մինչև հիմա գտնըւածներէն՝ դրութեամբ ամենէն լաւն, գնով ամենէն աժան, և կրկին նպատակաւն ալ գովելի և արդիւնաւոր է. վասն զի սոյն գործին համար մասնաւոր տառեր փորագրուած և ձուլուած ըլլալով, բնականաբար նորա տպագրութիւնն ալ աժան և Հայ մանկտւոյն դիւրամատչելի ըլլալէն ի զատ, ի մասնաւորի կը նպաստէ նաև Հայ մամլոյն, որոյ տպագրական շարքին մէջ մինչև հիմա չի գտնուելով գեղագրական զարդաձև տառեր, սոյն տեսակ գործերն վիմագրութեան տրուելով շատ սուղ կելլէին. հետևաբար դիտելի է որ Հայ արուեստաւորն՝ փոքրիկ դասատուարի մը աթթիւ պիտի լրացնէ միայն թէ՝ չի պարտաւորի կասեցնել իւր աշխատութիւնը։

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐԸ

Բարիս, 11 յունվ.

Ֆրանսայի ֆոնտսու 3 %	84 17½
» » 5 %	114 50
Լսհամը Ռեմուսիէ աչլարը	14-10
» » գարանտար	14- 2½
1865 Իսթիգրազը	87-
1869 »	72-
1873 »	72-
Բուսիէլի չըմէկնտը. Քահվիա.	60-75
Օսմանլը Պանգասը	848-75
Գրէտի Լիոնէ	865-
Բուս ֆոնտսու 5 % (1877	90-
Բուսիանըն Շարք իսթիգրազը	59
Իթալիա ֆոնտսու	87-10
Մըսըր իսթիգ. պիրլէշմիշ	557-50
Իսբանիա խարիճի իսթիգրազը	28-¼
Գամպիօ Լոնտրա իւզէրինէ	25-27

Բարիս, (Պուրսար) 11 յունվ.

Ֆրանսայի ֆոնտսու 5 %	114-75
Լսհամը Ռեմուսիէ	14- 5

Լոնտրա 11 յունվ.

Ռնկլիզ գոնսոլիտ	100-¼
Լսհամը Ռեմուսիէ աչլարը	13-9/16
» » գարանտար	13-¾
1865 Իսթիգրազը	16-¾
1869 »	15-
1871 »	71-
1872 (Պօնտիս Թէզգօր)	26-¼
1873 »	14-
Տէվլէթի Ամէրիկէ 1877 իսթիգրազը	85-
Օսմանլը Պանգասը	22-¾
Բուսիա իսթիգրազը 1873	85-¾
Մըսըր իսթիգրազը պիրլէշմիշ	71-¼
» իմթիեազը (չըմէկնտը.)	92-¼
Տաիրա սանիէ	71-
Մըսըրըն Բօյիլտ իսթիգրազը	90-7/8
1877 Մաճարիսթան էսհամը	100-¼
Ղամպիօ Բարիզ	-

Վիէննա, 11 յունվ.

Լոնտրա իւզէրինէ գամպիա	119-30
Բուսէլի տէմիր եօլ թահվիլաթը	27-50

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. Ռեմ. դեկտ. 30 ազմ. գբ.	15- 8
» » դեկտ. 31 սպհ. աչ.	15-11
» » Լէն եիւքսէք	15-11
» » Լէն աշաղը	15-10
» » Սաաթ 5 տէ	15-11
1863 Իսթիգ. (Մութօն) 6 % ֆ.	90-
1865 » » 6 % ֆ.	80-
1869 » (Բինար) 6 % ֆ.	75-
1872 » (Պօնտիս Թրէզօր	26-
1873 » (Բինար) 6 % ֆ.	70-
Բուսէլի չըմէկնտֆէր	80-50
Տէրօր ղուրուշ	-
Հէվալէսիզ »	-
Ամգէ Գայիդի %	8-

ԱԳՈՍԻՕՆԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Գրէտի ժէնէրալ 6 %	8- 3
Սօսիէթէ ժէն 6 %	6-10
Իսթանպոլ Պանգասը	11-30
Սօսիէթէ Օթման	4-35
Թրամվայ 5 %	400-
Լավրիօմ (մատէն)	148-

ԱԳՋԵԼԷՐԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշան	Ղ. Փ.
Ինկիլիզ լիրասը	110-20
Ֆրանսայի ալթունու	87-25
Բոլ	90- 5
Գրիմից ալթունու	81-25
Պէեազ մէճիտիյէ	107-35
Մէթալիք	203-
Պէշլիք	208-
Ալթըըզ	126-
Պագըր	610-
Գարպոն գայիմէսի գարիք	866-

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Լէն եիւքսէք	930-
Լէն աշաղը	930-
Սաաթ 5 տէ	930-

ՍՈՂԼՈՄ ՂԱԶԱՐԵԱՆ ԿԱՐԱՊԵՏ Կ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ